

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำการวิจัยซึ่งประกอบด้วยวิธีการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา การจัดเก็บข้อมูล วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย วิธีวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียด ต่อไป

วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยมีดังนี้

1. วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ผู้วิจัยคำนึงถึงระเบียบวิธีวิจัย (methodology) เป็นกรอบในการศึกษาด้วย ความรอบคอบเพื่อที่ผลการวิจัยที่ได้รับมีความเชื่อถือมากที่สุด เช่น ในการสุ่มตัวอย่างนั้นผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เรียงตามลำดับขนาดใหญ่ กลาง เล็ก เพื่อต้องการให้กลุ่มดังกล่าวสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้มีขอบเขตเฉพาะสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและประเภทที่ มาจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 และสมาชิกพรรคการเมืองโดยไม่จำกัดพื้นที่ และพรรคการเมืองที่สังกัด

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคคล 2 ประเภท ประเภทแรกคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดอุทัยธานี ดังนี้

3.1 จังหวัดนนทบุรี

- 3.1.1 อบต. ทวีวัฒนา อำเภอไทรน้อย จำนวน 16 คน
 - 3.1.2 อบต. อ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จำนวน 12 คน
 - 3.1.3 อบต. บางขนุน อำเภอบางกรวย จำนวน 10 คน
- รวม 38 คน

3.2 จังหวัดอุทัยธานี

3.2.1 อบต. น้ำซึม อำเภอเมืองอุทัยธานี จำนวน 14 คน

3.2.2 อบต. หนองกลางดง อำเภอทัพทัน จำนวน 20 คน

3.2.3 อบต. หนองฉาง อำเภอหนองฉาง จำนวน 14 คน

รวม 48 คน

รวมทั้งสิ้น 86 คน

ประเภทที่สองคือสมาชิกพรรคการเมืองโดยไม่จำกัดพื้นที่และพรรคการเมืองที่สังกัด จำนวน 15 คน

4. การเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ จำนวน 6 แห่ง ตามที่ปรากฏในข้อ 3 โดยได้พบปะผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเองและได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 86 ฉบับ ครบ 100% เท่ากับจำนวนที่ทอดแบบ นอกจากนั้นยังได้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกอีกจำนวน 15 คน ทำให้การบริหารแบบสอบถามมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้อาศัยเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแนวคิดทฤษฎีเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยได้มีการตรวจสอบเนื้อหาสาระจากบรรดาผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาและใช้วิธีตรวจสอบหาความเที่ยง (validity) และความตรง (reliability) ของแบบสอบถามอีกด้วย จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบเบื้องต้นแล้วคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อต่อมาได้นำมาแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่เหมาะสมและถูกต้องยิ่งขึ้น คาดว่าแบบสอบถามนี้จะมี ความเที่ยงตรงและสามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนทุกประเด็นอันนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนแรก เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อจะได้ทราบถึงสถานภาพของผู้ตอบ เช่น เพศ ระดับการศึกษา อายุ ระยะเวลาของการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาเป็นค่าตัวแปรทดสอบ

ตอนที่สอง เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลและพรรคการเมือง

และในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นไว้ ดังนี้

1. บทบาทและวิธีการของพรรคการเมืองในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วม
3. แนวนโยบายของพรรคการเมืองในการขยายฐานของพรรคให้ครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบล
4. การสังกัดพรรคการเมืองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการในเดือนกรกฎาคม 2541 จากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 86 ชุด ปรากฏว่าสามารถดำเนินการจัดเก็บได้ครบ 86 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดผู้วิจัยได้นำมาประมวลและวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) และใช้สถิติพื้นฐานหรืออัตราส่วนร้อยละ (percentage) บรรยายผลทางข้อมูล

จากการนำข้อมูลในแบบสอบถามที่เก็บได้มาวิเคราะห์และแปรผลทางสถิติสามารถแสดงผลออกมาในรูปแบบตารางได้ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ช่วงอายุ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	75	87.2
หญิง	11	12.8

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ช่วงอายุ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	94.2
ปริญญาตรี	5	5.8
ช่วงอายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	8	9.3
31-35 ปี	9	10.5
36-40 ปี	19	22.1
41-45 ปี	8	9.3
46-50 ปี	16	18.6
51-55 ปี	10	11.6
56-60 ปี	12	14.0
61 ปีขึ้นไป	4	4.7
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 2 ปี	51	59.3
2-4 ปี	23	26.7
5-7 ปี	4	4.7
8 ปีขึ้นไป	8	9.3

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตาม
เพศ พบว่าเป็นเพศชาย 75 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 เป็นเพศหญิง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8
จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 81 คน
คิดเป็นร้อยละ 94.2 ระดับปริญญาตรี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

จำแนกตามช่วงอายุ คือ ช่วงอายุ 36-40 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 46-50 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ช่วงอายุ 56-60 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ช่วงอายุ 51-55 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 ช่วงอายุ 31-35 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ช่วงอายุ 41-45 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงความสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการเมืองระดับท้องถิ่น

ระดับความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	68	79.1
เฉย ๆ	11	12.8
ไม่สนใจมาก่อน	7	8.1

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสนใจกับการเมืองระดับท้องถิ่นมาก จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 79.1 เฉย ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และไม่สนใจมาก่อน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1

ตารางที่ 4.3 แสดงประเภทของแรงจูงใจในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

แรงจูงใจ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับการชักจูง	15	17.4
คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ	10	11.6
เป็นผู้รู้ปัญหาในท้องถิ่นดี	72	83.7
อยากเล่นการเมือง	9	10.5

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีแรงจูงใจมาจากการเป็นผู้รู้ปัญหาในท้องถิ่นดี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 83.7 มีแรงจูงใจมาจากการได้รับการชักจูง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 มีแรงจูงใจเพราะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และมีแรงจูงใจเพราะอยากเล่นการเมือง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เหตุผลที่คิดว่าได้รับการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้-ประสบการณ์	62	72.1
เป็นผู้มีบารมีในท้องถิ่น	4	4.7
ได้รับการช่วยเหลือจากแวดวงการเมือง	9	10.5
อื่น ๆ	11	12.8

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าสาเหตุที่ตนได้รับเลือกตั้งนั้นเนื่องจากการเป็นผู้มีความรู้-ประสบการณ์ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 72.1 เพราะสาเหตุอื่น ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 เพราะการได้รับการช่วยเหลือจากแวดวงการเมือง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และเพราะการเป็นผู้มีบารมีในท้องถิ่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพึ่งพานักการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับ
องค์การบริหารส่วนตำบล

ความคิดเห็นของการพึ่งพานักการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
มาก	18	20.9
ปานกลาง	24	27.9
น้อย	21	24.4
ไม่เคยพึ่งพาอาศัย	23	26.7

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ให้กับ อบต. นั้น จำเป็นต้องพึ่งพานักการเมืองในระดับปานกลาง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ไม่เคยพึ่งพาอาศัย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 พึ่งพาอาศัยน้อย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และต้องพึ่งพาอาศัยมากจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับอิทธิพลของพรรคการเมืองและนโยบายของ
พรรคการเมืองที่มีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ระดับอิทธิพล	จำนวน	ร้อยละ
มาก	9	10.5
ปานกลาง	19	22.1
น้อย	14	16.3
ไม่มีอิทธิพลใด ๆ	44	51.2

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่า พรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองนั้นไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีอิทธิพลปานกลาง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 มีอิทธิพลน้อย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และมีอิทธิพลมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องสังกัดพรรคการเมือง

ประเภทของความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยเพราะจะทำให้ได้รับแนวนโยบายที่ชัดเจน	19	22.1
เห็นด้วยเพราะอาจได้รับงบประมาณสนับสนุน	23	26.7
เห็นด้วยเพราะจะทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นมีลักษณะของการกระจายอำนาจมากขึ้น	23	26.7
ไม่เห็นด้วยเพราะการบริหารท้องถิ่นจะขาดความเป็นเอกภาพ	34	39.5
ไม่เห็นด้วยเพราะจะถูกแทรกแซงทางการเมือง	31	36.0
ไม่เห็นด้วยเพราะจะถูกชี้นำทางความคิด	25	29.1
ไม่มีความคิดเห็น	9	10.5
อื่น ๆ	2	2.3

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อการที่ต้องสังกัดพรรคการเมืองแยกเป็นสองแนวทางคือเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย จำแนกได้ดังนี้
ไม่เห็นด้วยเพราะการบริหารท้องถิ่นจะขาดความเป็นเอกภาพ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5
ไม่เห็นด้วยเพราะจะถูกแทรกแซงทางการเมือง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0
ไม่เห็นด้วยเพราะจะถูกชี้นำทางความคิด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1
เห็นด้วยเพราะอาจได้รับงบประมาณ

ประมาณสนับสนุน จำนวน 23 คน และเห็นด้วยเพราะจะทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นมีลักษณะของการกระจายอำนาจมากขึ้น จำนวน 23 คน เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 26.7 เห็นด้วยเพราะจะทำให้ได้รับนโยบายที่ชัดเจน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 ไม่มีความคิดเห็น จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้พรรคการเมืองเข้ามามีบทบาทต่อกิจกรรมของ อบต.

ประเภทของความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ควร	33	38.4
ไม่ควร	93	61.6

จากตารางที่ 4.8 พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าพรรคการเมืองไม่ควรเข้ามามีบทบาทต่อกิจกรรมของ อบต. จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 61.6 และเห็นว่าควรเข้ามามีบทบาทต่อกิจกรรมของ อบต. จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4

ตารางที่ 4.9 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองที่มีต่อการขยายฐานทางการเมืองให้ครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น	จำนวน	ร้อยละ
มีการดำเนินการ	43	50.0
ไม่ทราบ	32	37.2
ไม่มีการดำเนินการ	11	12.8

จากตารางที่ 4.9 พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบว่าพรรคการเมืองได้มีการเคลื่อนไหวเพื่อต้องการขยายฐานทางการเมืองให้ครอบคลุมถึง อบต. จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ไม่ทราบ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 และเห็นว่าไม่มีการดำเนินการเคลื่อนไหว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพรรคการเมืองที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา

บทบาทของพรรคการเมืองที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน	ร้อยละ
มี	20	23.3
ไม่มี	62	72.1
ไม่ทราบ	4	4.7

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมาเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 นั้น พรรคการเมืองไม่ได้เข้ามามีบทบาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 72.1 พรรคการเมืองเข้ามามีบทบาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และไม่ทราบ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

ในส่วนของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายซึ่งผู้วิจัยได้นำบทสัมภาษณ์เฉพาะที่ตรงประเด็นคำถามมาลงเพื่อประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ประเด็น "บทบาทและวิธีการของพรรคการเมืองในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต "

มีทั้งผู้เห็นด้วยและผู้ที่ไม่เห็นด้วย ฝ่ายที่เห็นด้วยเช่น นายธัญ การวัฒนาสิริกุล สส พรรคความหวังใหม่ จังหวัดลำพูน ให้สัมภาษณ์ว่า

"...เริ่มต้นมันก็มาจากพรรคการเมืองอยู่แล้วที่เสนอให้ อบต. เข้ามาก็คือ การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการบริหารเพราะฉะนั้นพรรคการเมืองก็มีส่วนร่วม...การพัฒนาท้องถิ่นแต่ละจุดพรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ มีสมาชิกพรรค บางทีก็เป็น สส. ในการพัฒนาแต่ละท้องถิ่น ซึ่งเราก็เข้าไปมีบทบาทแนะนำ ผลักดันงบประมาณในงบประมาณ อบต. บางอย่าง อบต. ที่เขาต้องการพัฒนาในจุดไหน แต่เขาไม่สามารถที่จะดำเนินการด้วยตนเองต้องใช้ ส่วนกลางในการผลักดันเราก็สามารถช่วยเขาในเรื่องการประสานงานในเรื่องงบประมาณ เรื่องอะไรต่าง ๆ....."

นายสนั่น สุธากุล สส. พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

".....ในส่วนของผม ในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมก็ได้ทำงานประสานกับ อบต. อยู่อย่างต่อเนื่องโดยการประสานในลักษณะที่เป็นทางการบ้างไม่เป็นที่ทางการบ้าง ในส่วนที่ไม่เป็นที่ทางการก็อย่างเช่นมีการพบปะพูดคุยกับกรรมการ อบต. ประธาน อบต. เจ้าหน้าที่ อบต. ถึงการทำงานหรือที่จะแก้ปัญหาในความรับผิดชอบของ อบต. แต่ละแห่งว่ามีโครงการอะไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรในการทำงานและมีสิ่งใดที่จะให้ สส. ช่วยเหลือผลักดันในการแก้ปัญหาของ อบต.ในส่วนที่เป็นทางการก็มีการประสานกันเป็นหนังสือเพื่อที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องหรือทำกันเฉพาะเรื่อง จำเป็นจะต้องประสานกัน เช่น อาจจะมีเชิญมาประชุมเพื่อรับทราบปัญหาเพื่อที่จะประสานกันในการจัดทำโครงการพัฒนาตำบล ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาตำบลพิเศษที่ สส. สามารถที่จะเสนอของบประมาณได้ก็จะประสานกับ อบต. เพื่อที่จะรับทราบปัญหาและความต้องการของ อบต. แต่ละแห่งและจะช่วยสนับสนุนเรื่องงบประมาณ....."

นายธานินทร์ ใจสมุทร สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...ในส่วนของ สส. ก็เข้าไปประสานกันอยู่ในการทำงาน ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน อบต.นี้เป็นนัก การเมืองระดับหนึ่งการจะมีส่วนร่วมของ อบต. กับพรรค การเมืองในอนาคตค่อนข้างจะมีสูงมาก...”

นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ธำชัย สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดสกลนคร ได้ให้ สัมภาษณ์ว่า

“...ถ้าจะพูดถึงพรรคการเมืองก็มีส่วนเกี่ยวข้องในแง่ที่ว่าถ้า มีโครงการ มีงานอะไรที่จะมอบหมายให้ อบต. ดำเนินการ เรามักจะไปร่วมกับสมาชิก อบต. เช่นว่าการแก้ปัญหาเรื่อง น้ำท่วม การแก้เรื่องไม่มีน้ำประปาใช้ เราก็จะจัดประชุมร่วม กันแล้วก็ให้ อบต. เสนอเป็นหนังสือหรือร้องเรียนกับหน่วย งานที่เกี่ยวข้องและพรรคการเมืองก็ให้การสนับสนุนอีกทาง หนึ่ง...”

ฝ่ายที่เห็นว่าพรรคการเมืองไม่ได้มีบทบาทในการร่วมกิจกรรมของ อบต. เช่น นายประเสริฐ มงคลศิริ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดอุทัยธานี ได้ให้ สัมภาษณ์ว่า

“...ในส่วนตัวของกระผมเห็นว่าตอนนี้พรรคการเมืองยังไม่ ค่อยมีบทบาทเท่าไร เพราะว่า อบต. เป็นหน่วยงานที่ใหม่ มากจริง ๆ แล้วเราไม่เคยปฏิเสธในเรื่อง อบต. อบต.เป็น เรื่องของการกระจายอำนาจความเจริญสู่ท้องถิ่นยังใหม่อยู่ ปัจจุบันยังไม่มีส่วนร่วมแต่ในอนาคตมีแน่นอน...วิธีการก็ คือว่าเราจะพยายามส่งสมาชิกพรรคของเราเข้าไปเป็นสมาชิก อบต. ไม่ว่าจะ เป็น อบต. ไหนก็แล้วแต่ที่มีการรับสมัครโดย เรวจะส่งคนในท้องถิ่นสมาชิกของเราที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ลงไปสมัครเป็นสมาชิก อบต. หมู่บ้านละ 2 คน....”

นายฉลาด ขามช่วง สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีพรรคการเมืองเข้าไปมีบทบาทในการจัดการเลือกตั้งหรือการบริหารงานของ อบต. แต่ในอนาคตตามรัฐธรรมนูญใหม่การเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งเขตละคน พรรคการเมืองก็มีบทบาทที่จะเข้าไปจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น ปัจจุบันยังไม่มี แต่การเลือกตั้งครั้งต่อไปเป็นการเลือกตั้งครั้งที่สองของ อบต. พรรคการเมืองหลาย ๆ พรรคจะมีบทบาทในการเลือกตั้ง...โดยหลักการ อบต. ก็มีคณะทำงานเอง มีแผนพัฒนาตำบล แผน 1 ปี แผน 5 ปี โดยใช้งบประมาณของ อบต. สมาชิกแทนๆ ก็ให้เงินอุดหนุนผ่านกระทรวงมหาดไทยแต่มีโครงการพิเศษบางโครงการที่เกินกว่าอำนาจของอบต. เช่น ถนนเชื่อมตำบล สะพานคอนกรีตขนาดใหญ่ที่ใช้เงินจำนวนมาก อบต. จะร้องขอผ่านสภาผู้แทนราษฎรเพื่อมาร้องขอต่อส่วนกลางให้.....”

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้

ให้สัมภาษณ์ว่า

“.....ถ้าจะมองในปัจจุบันว่ามีบทบาทเข้าไปเกี่ยวข้องกับ อบต. มากน้อยเพียงใด ถ้ามองในแง่การสมัคร การส่งผู้สมัคร การเข้าไปกำหนดนโยบายและการเข้าไปเกี่ยวข้องในการกำหนดโครงการ แผนงานยังไม่มีชัดเจน.....”

นายเชิดเกียรติ เมธีลักษณ์ กรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ได้ให้

สัมภาษณ์ว่า

“...พรรคการเมืองมีบทบาทน้อย ปล่อยให้ อบต. ดำเนินกิจการตามธรรมชาติมากกว่าทำให้การบริหารภายในองค์กรเป็นไปแบบอาศัยประสบการณ์มากกว่า...ควรวិทยาการ

ด้านวิชาการ ด้านกฎหมาย ด้านการเงินการคลังให้ความรู้
จริงจึงจนสามารถทำงานได้.....”

ว่า

นายนิพนธ์ บุญญามณี สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสงขลา ได้ให้สัมภาษณ์

“...ปัจจุบันผมคิดว่ายังไม่มีพรรคการเมืองใดเข้าไปเกี่ยวข้องกับ อบต. พรรคการเมืองเพียงแต่เป็นผู้ประสานงบประมาณไปให้เท่านั้น พรรคการเมืองไม่มีอะไรเพียงแค่อาศัยความผูกพันส่วนตัว เท่าที่ทราบยังไม่มีพรรคการเมืองพรรคใดเข้าไปเกี่ยวข้องกับ อบต. ระดับ อบจ. อาจจะมีบ้างแต่ลงไปอย่างไม่เป็นทางการ โดยพฤตินัยอาจจะมีบ้างเพราะมันหลีกเลี่ยงการสนับสนุนไม่พ้น การเลือกตั้งคือฐานคะแนนเลือกตั้ง การเลือกตั้งมันหลีกเลี่ยงการมีพรรคมีพวกกันไม่พ้น ทราบใดที่มีการเลือกตั้งทราบนั้นมันต้องมีระบบหัวคะแนนระบบการจัดตั้งมันต้องมี.....”

2. ประเด็น “ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วม”

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น

นายธีระพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ สส.พรรคชาติไทย จังหวัดอุทัยธานี ได้ให้

สัมภาษณ์ว่า

“...น่าจะส่งผลที่ดีต่อชาติบ้านเมืองมาก คงไม่ส่งผลกระทบอะไรเลย มีแต่ส่งผลดีต่อประชาชน....”

นายสนั่น สุธากุล สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...เขาก็พึงพอใจและเขาก็ไม่อึดอัด เขารู้สึกว่ามีคนคอยช่วยในการทำงานเขาอยู่....”

นายนิพนธ์ คิริวัฒน์ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกพรรคการเมือง ได้ให้
สัมภาษณ์ว่า

“...จะมีข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง ชาวบ้านจะแบ่งเป็นกลุ่ม
เป็นฝักฝ่าย ชัดแย้งกัน....”

นายทองคำ รอดพ่าย สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกพรรคการเมือง ได้ให้
สัมภาษณ์ว่า

“...เป็นการชี้นำองค์กรท้องถิ่นเพื่อให้พัฒนาไปตามทิศทาง
ของพรรคที่กำหนดกรอบไว้....”

3. ประเด็น **“แนวนโยบายของพรรคการเมืองในการขยายฐานของพรรคให้
ครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบล”**

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายแรกต้องการขยายฐานของพรรค
ไปสู่ อบต. และฝ่ายหลังมีความเป็นกลาง ๆ

ฝ่ายแรก

นายธีระพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ สส.พรรคชาติไทย จังหวัดอุทัยธานี ได้ให้สัมภาษณ์
ว่า

“...นโยบายของพรรคการเมืองทุกพรรคคิดว่าเขาขยายฐาน
ถึง อบต. อยู่แล้ว นโยบายจริงในด้านศักยภาพของตัวผู้
สมัครเองหรือนักการเมืองในแต่ละพรรคมันต้องประกอบ
ในเรื่องของการทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง เพื่อสังคม เพื่อ
ส่วนรวม สร้างความดี ความชอบ ให้ประชาชนได้เข้าใจ
ความหมายจริง ๆ ก็คือ พรรคการเมืองขยายฐานลงไปถึง
อบต. อย่างแน่นอน....”

นายฉลาด ขามช่วง สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...แน่นอน องค์การเลือกตั้งต้องเปลี่ยนไปแน่นอน โอเค มันเลิกลงฐานกำลังที่สำคัญที่สุดก็คือ อบต. เพื่อเป็นการผลักดันนโยบายไปใช้ประโยชน์โดยใช้ระดับประเทศต่อไป คงหยิ่งรากถึง อบต.”

นายธานีหร์ ใจสมุทร สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“... มันหนีไม่พ้นอยู่แล้วระหว่าง อบต. อบจ. สส. นี่มันต้องทำงานร่วมกัน ฉะนั้นถ้ารู้จักมักคุ้นกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมันก็ทำงานกันง่าย มันเป็นธรรมชาติของการเลือกตั้งสส. อบต. ก็มาเป็นหัวคะแนนให้ สส. มันก็เป็นเรื่องธรรมชาติที่อยู่ด้วยกัน.....”

นายประเสริฐ มงคลศิริ สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดอุทัยธานี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“... ผมว่านโยบายของพรรคการเมืองทุกพรรคไม่เฉพาะแต่พรรคประชาธิปัตย์เท่านั้น ในอนาคตต้องใช้คำว่าต้องขยายฐานของพรรคการเมืองให้ครอบคลุมถึงอบต. แต่ในปัจจุบันอาจจะยังไม่ค่อยมีหรือมีน้อยมาก....”

ฝ่ายหลัง เช่น

นายสนั่น สุธากุล สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“... คือไม่ใช่ว่าเข้าไปครอบคลุม อบต. หรอกครับ คือเรามีนโยบายจะส่งเสริมสนับสนุน อบต. ให้มีความเข้มแข็งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมากกว่าที่จะเข้าไปส่งเสริมของพรรคเข้าไปคุมอำนาจใน อบต.....”

นายสุชาติ ศรีสังข์ สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...อนาคตเป็นเรื่องที่บอกไม่ได้ทำนายไม่ถูก แต่ว่าอยู่ ๆ ใครจะไปครอบงำ อบต. เพราะตอนนี้เขาต้องการส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจ กระจายเงิน กระจายงานอยู่แล้ว หากพรรคการเมืองเข้าไปครอบคลุมนักแสดงว่าไม่ให้ชาวบ้านเขาโตชะที่ไม่ให้เขาตัดสินใจเป็นตัวของตัวเองซะที เพราะว่ากว่าเขาจะได้มาวันนี้สู้กันมาเท่าไร ที่อำนาจจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในการกำหนดนโยบาย ในการกำหนดทิศทางพัฒนา ในการกำหนดก้าวเดินต่าง ๆ เป็นของตัวเอง เป็นของชาวบ้าน อบต.คือผู้นำที่อยู่ใกล้ชาวบ้านที่สุด...”

นายธัญ การพัฒนาศิริกุล สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดลำพูน ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“... ไม่ละครับ เพราะเราไม่มีนโยบาย เราจะไปครอบงำได้อย่างไร เพราะ อบต. เป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นแต่สมาชิก อบต. เขาก็มีอิสระ เขาอาจจะเป็นสมาชิกพรรคไหน พรรคไหนก็เป็นเรื่องของเขา เราจะไปบังคับเขาไม่ได้ แต่เราจะไปครอบงำเขาไม่ได้....”

นายทวีวัฒน์ ฤทธิธัชย สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดสกลนคร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“... ไม่มีนอกจากเข้าไปสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้ ให้ความคิดเห็นในการที่จะเสนอแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือเสนอของงบประมาณ...”

4. ประเด็น "การสังกัดพรรคการเมืองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบล"

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า สมาชิกอบต.ส่วนใหญ่ไม่ควรสังกัดพรรคการเมือง

เช่น

นายสุชาติ ศรีสังข์ สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้

สัมภาษณ์ว่า

"...ผมว่าไม่จำเป็น เพราะหมู่บ้านเล็ก ๆ มี 20 หลังคาเรือน 30 หลังคาเรือน ถ้าสังกัดพรรคการเมืองมันยิ่งจะเพิ่มความแตกแยกในหมู่บ้านนั้น ความเห็นส่วนตัวนะ สมมุติว่าหมู่บ้านนี้มี 30 หลังคาเรือน ถ้าคนสมัคร อบต. สังกัดพรรคการเมือง เขารับ 2 คน มีคนสมัครชก 5 คน ถ้า อบต. สังกัดพรรคการเมืองแล้วส่งลงอบต.ละก็คน พรรคการเมือง ละก็คน เอา สส.เขตละคนส่งคนเดียว แต่อบต.หมู่บ้านหนึ่ง มี 2 คน ถามว่าคนไหนมีชื่อเสียงมวลชนเยอะ นาย ก.ก็น่าจะได้แต่พรรคประชาธิปัตย์ส่งละ แต่อีกคนหนึ่งมีชื่อเสียงแต่เป็นคนของพรรคความหวังใหม่ละ เพราะนั้นก็ส่งสตันแมนเหมือนกับ สส.มีตัวจริงอยู่คนหนึ่งตัวประกอบอยู่คนหนึ่ง หรือไม่ก็ส่งคนเดียว ไป ๆ มา ๆ มีคนสมัครอีกพรรคหนึ่งเข้ามาอีก ถามว่าชาวบ้าน 40 หลังคาเขาจะแบ่งกันยังไง ทะเลาะกันตาย ถ้ามีพรรคการเมืองเข้าไปหนุน ยิ่งจะเป็นการเพิ่มให้ชาวบ้านทะเลาะกัน....."

นายชัย การวัฒนาสิริกุล สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดลำพูน ได้ให้

สัมภาษณ์ว่า

ผมคิดว่าคงไม่ถึงขนาดนั้น แม้แต่การบริหาร สจ. ก็ยังไม่ควรถึงขั้นนั้น ถ้าถึงขั้นนั้นจริงๆ ผมว่าคงเกิดฉวแตกแยกแตกแยกกันตั้งแต่แรกแล้ว อบต. มี 12 คน อยู่พรรคนี้คนคนพรรคนี้คน มันก็ทะเลาะกัน ผมว่ามันก็ไม่ดี อย่าง สจ.

สังกัดพรรคโน้นพรรคนี้มันก็ไม่ดี ดั่งนั้นที่ผ่านมาพรรคการเมืองไม่ไปแสดงตัวชัดเจนว่าสนับสนุนคนโน้นคนนี้ไม่มี ยกเว้นตัวบุคคลเขาเลื่อมใสศรัทธาพรรคนี้เขาก็ไปลง มันก็ดูเหมือนว่าเป็นคนของพรรคโน้นพรรคนี้ อันนี้เราห้ามไม่ได้ อย่างเช่นนายกเทศมนตรีคนนี้เขาเคยลงสส.พรรคประชาธิปัตย์ เขาไม่ได้เขาก็ไปลงพรรคความหวังใหม่เกิดเขาได้ มันก็เป็นไปได้ แต่ในทางการเมืองพรรคยังไม่ถึงขนาดนั้น พรรคนี้หมายความว่าเกี่ยวกับรัฐสภาอย่างเดียว คงไม่ไปเจาะลึก..."

นายสนั่น สุธากุล สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

"...เห็นว่าไม่สมควร ควรจะให้เป็นเรื่องของท้องถิ่นที่ไม่ควร จะให้การเมืองระดับชาติเข้าไปเกี่ยวข้อง"

ร.ต. วัฒนา แก้วศิริ สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดชัยภูมิ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

"...ก็เป็นการแสดงเจตนาที่ชัดเจนมันผิดเจตนาของการกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น อันนี้มันก็จะเกิดการแตกแยกในหมู่บ้านชัดเจนยิ่งขึ้น ก็คงไม่ดีนะนะ..."

นายนิพนธ์ บุญญามณี สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสงขลา ได้ให้สัมภาษณ์

ว่า

"...ผมคิดว่าในขณะนี้ยังไม่ต้องแต่ในอนาคตผมคิดว่ามันต้องเป็นไปอย่างนั้น แต่ที่เราไม่ปิดกันว่าจะต้องเป็นสมาชิกพรรคเท่านั้น ใครจะจัดทีมอิสระมาสู้ก็ได้ ไม่ไปบังคับว่าคนที่สมัคร อบต. นั้นจะต้องสังกัดพรรคการเมืองแต่ให้เป็นไปโดยธรรมชาติถ้าชาวบ้านเชื่อว่าคนนี้ดีจริงไม่สังกัดพรรคการเมืองก็เอา แต่ไม่กีดกันโอกาสของพรรคการเมืองที่จะจัดระบบลงไปสู่พื้นที่ตรงนั้น เหมือนอย่างคุณพิจิตรไม่สังกัดพรรคการเมืองแต่คนที่สังกัดพรรคการเมืองก็ไม่ได้..."

นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดสกลนคร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...ไม่ควรสังกัดพรรค เป็นอิสระของประชาชนจะสังกัดพรรคได้อย่างไร ถ้าสังกัดพรรคก็ตีกันตายนะสิ...”

นายธานินทร์ ใจสมุทร สส.พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสตูล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...คงไม่ถึงกับต้องกำหนดเป็นกฎหมาย...คงไม่น่าจะเป็นอย่างนั้นเพราะมันกว้างเกินไปแต่ถ้าใครจะสังกัดพรรคการเมืองก็ไม่ได้ขัดด้วยกฎหมายแต่ในสิทธิของแต่ละคนที่จะมาสังกัดพรรคน่าจะเป็นอย่างนั้นมากกว่า ถ้าจะไปกำหนดในระดับตำบลตั้ง 6,000 ตำบล อบต.หมู่หนึ่ง 2 คน ตำบลหนึ่งบางตำบลก็เกือบ 50 คน มันก็ยุ่งกันไปหมดในระบบเอกสาร ถ้าเขาอยากส่งในนามพรรคการเมืองก็รวมกลุ่มกันในนามพรรคประชาธิปัตย์เขาก็สามารถทำได้ เขาทั้งหมดในตำบลเข้ามาบริหาร อบต. ต่อไปต้องเป็นอย่างนั้น....”

ผู้ที่เห็นว่าควรสังกัดพรรคการเมือง เช่น

นายธีระพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ สส.พรรคชาติไทย จังหวัดอุทัยธานี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“...ถ้าในอนาคตข้างหน้าเรื่องนี้มีความจำเป็นอย่างมาก ในสภาพปัจจุบันนี้ทุกคนก็เข้าใจในเรื่องพรรคการเมืองดีพอสมควร ถ้ามีการต่อเนื่องในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีการศึกษาที่ดีขึ้นไปกว่าปัจจุบันคิดว่าเป็นส่วนดีที่สุดที่สมาชิก อบต.ทุกคนต้องคิดต้องอยู่ในพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง สรุปก็คือผู้สมัครสมาชิก อบต. ควรสังกัดพรรคการเมือง.....”

นายฉลาด ขามช่วง สส.พรรคความหวังใหม่ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้สัมภาษณ์ว่า
 “...ควรจะสังกัดพรรคการเมืองเพื่อทำงานให้สอดคล้องกับ
 พรรคการเมืองในการเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาให้
 ท้องถิ่น ในการแก้ไขปัญหาพื้นฐาน อบต.เป็นคนที่รู้ดีที่สุด
 เพราะอยู่ในพื้นที่และเป็นรากฐานของการปกครองระบอบ
 ประชาธิปไตย....”

ในการสัมภาษณ์นักการเมืองและสมาชิกพรรคการเมืองดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยไม่ได้เจาะจงไปที่พื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดโดยเฉพาะ แต่จะใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากภูมิภาคต่าง ๆ เพราะเห็นว่าเรื่องที่ทำวิจัยเป็นเรื่องใหม่ประกอบกับความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อเรื่องดังกล่าวน่าจะไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก เหตุที่ไม่ได้ทำการสัมภาษณ์สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดนนทบุรีก็เนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านมีภารกิจมากทั้งด้านส่วนตัวและด้านหน้าที่การงาน จึงไม่สามารถขอพบเพื่อสัมภาษณ์ได้ ประกอบกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่านที่ให้สัมภาษณ์ไปแล้วก็เป็นผู้แทนในเขตชุมชนเมืองเช่นเดียวกับจังหวัดนนทบุรี ดังนั้นแนวคิดในเรื่องนี้น่าจะคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการสัมภาษณ์กำหนดในฐานะประธานคณะกรรมการบริหาร อบต. จำนวน 6 คน ในเขตจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดอุทัยธานีที่ได้ทอดแบบสอบถามเพิ่มเติม ดังนี้

จังหวัดนนทบุรี

1. นายปิยะ อ้นบุตร	กำหนดตำบลบางขุน	อำเภอบางกรวย
2. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	กำหนดตำบลอ้อมเกร็ด	อำเภอปากเกร็ด
3. นายไพบรีย กัณฑ์ศรี	กำหนดตำบลทวีวัฒนา	อำเภอไทรน้อย

จังหวัดอุทัยธานี

1. นายเฉลียว แถมพยัค	กำหนดตำบลหนองฉาง	อำเภอหนองฉาง
2. นายจเร ไทยสรวง	กำหนดตำบลหนองกลางดง	อำเภอทัพทัน
3. นางระเด่น ศิริวิพันธ์	กำหนดตำบลน้ำซึม	อำเภอเมืองอุทัยธานี

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย สรุปได้แต่ละ

ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นบทบาทและวิธีการของพรรคการเมืองในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนใหญ่ตอบว่าพรรคการเมืองเข้าไปมีส่วนร่วม เช่นการให้คำแนะนำในการจัดทำแผน โครงการ การสนับสนุนสิ่งสาธารณประโยชน์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หรือการขอโครงการผ่าน สส.

2. ประเด็นผลกระทบของการมีส่วนร่วม

เป็นเรื่องของความขัดแย้งใน อบต.ความร่วมมือของประชาชนจะน้อยลง

3. ประเด็นแนวนโยบายของพรรคการเมืองในการขยายฐานของพรรคให้ครอบคลุม

อบต.

ทุกคนตอบว่าในขณะนี้ยังไม่มีแต่ในอนาคตต้องมีแน่นอน

4. ประเด็นการสังกัดพรรคการเมืองของสมาชิกสภา อบต.

ส่วนใหญ่ตอบว่าในอนาคตน่าจะสังกัดพรรคการเมือง

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อายุโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 36-40 ปี เป็นผู้มีการปฏิบัติงานต่ำกว่า 2 ปี กล่าวคือเพิ่งได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภา อบต. เหตุที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา อบต. ก็เพราะมีความสนใจในการเมืองระดับท้องถิ่นมาก และเป็นผู้รู้ปัญหาในท้องถิ่นดีมากกว่าเหตุผลอื่น เช่น ได้รับการชักจูง อยากเล่นการเมือง หรือคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับ อบต. นั้น สมาชิกเห็นว่าต้องพึ่งพาอาศัยนักการเมืองและไม่ต้องพึ่งพาในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันแต่พรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อ อบต. พวกที่เห็นว่าไม่มีอิทธิพลต่อ อบต. มีส่วนน้อย ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองกับสมาชิกสภาอบต. ปรากฏว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไม่อยากให้พรรคการเมืองเข้ามามีบทบาทต่อกิจกรรมของ อบต. และไม่เห็นด้วยที่สมาชิกสภาอบต. จะสังกัดพรรคการเมืองเพราะการบริหารท้องถิ่นจะขาดความเป็นเอกภาพ จะถูกแทรกแซงทางการเมือง หรือจะถูกชี้นำทางความคิด ส่วนใหญ่ทราบ ว่าพรรคการเมืองได้ดำเนินการเคลื่อนไหวเพื่อขยายฐานทางการเมืองให้ครอบคลุมถึง อบต. และในการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. ที่ผ่านมามีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2540 นั้น พรรคการเมืองไม่มีบทบาทในการเลือกตั้งแต่อย่างใด

2. ผลกระทบจากการเข้าไปมีส่วนร่วม

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่า น่าจะส่งผลกระทบต่อความเป็นผลดีแก่ประชาชนเนื่องจากการเข้าไปให้ความช่วยเหลือแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองและไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่า เกรงจะเกิดความแตกแยก ความขัดแย้งในอบต. และในจำนวนนี้บางคนเห็นว่าจะเป็นการชี้้นำให้เดินตามทิศทางของพรรคการเมือง

3. แนวนโยบายของพรรคการเมืองในการขยายฐานของพรรคให้ครอบคลุม อบต.

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าในอนาคตพรรคการเมืองน่าจะขยายฐานให้ครอบคลุม อบต. อย่างแน่นอน

4. การสังกัดพรรคการเมืองของสมาชิกสภา อบต.

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าสมาชิกสภา อบต. ไม่ควรสังกัดพรรคการเมือง เพราะเป็นเรื่องของท้องถิ่นไม่ควรให้การเมืองระดับชาติเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยเพราะเกรงจะเกิดความขัดแย้ง

และจากการสัมภาษณ์กำนันในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน เพิ่มเติม สรุปได้ว่า พรรคการเมืองได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการของอบต.บ้าง ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีพรรคการเมืองใดขยายฐานพรรคลงสู่ อบต. แต่ในอนาคตคิดว่ามีแน่นอน และเห็นว่าในอนาคตสมาชิกสภา อบต. น่าจะสังกัดพรรคการเมือง

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ได้ความว่าพรรคการเมืองได้แสดงบทบาทในการขยายฐานของพรรคลงสู่องค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านการจัดทำแผน การนำโครงการลงสู่พื้นที่ การร่วมแก้ไขปัญหาท้องถิ่น โดยอาศัยศักยภาพที่เหนือกว่า ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะยังไม่เห็นเด่นชัดนัก แต่ในอนาคตพรรคการเมืองจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของ อบต. มากขึ้น เพื่อต้องการสร้างรากฐานของพรรคให้มีความเข้มแข็งอย่างไรก็ดี พรรคการเมืองไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ได้ความว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับพรรคการเมืองเป็นความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์-ผู้ผู้ใ้ได้อุปถัมภ์ในเชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยพรรคการเมืองพยายามละดึงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรค เพื่อทำหน้าที่ที่รณรงค์

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ได้ความว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับพรรคการเมืองเป็นความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์-ผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ในเชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยพรรคการเมืองพยายามจะดึงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรค เพื่อทำหน้าที่รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับพรรค โดยจะให้ความช่วยเหลือตอบแทนในเรื่องเงิน การนำโครงการลงพื้นที่ การให้ความคุ้มครอง

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ได้ความว่าผลกระทบอันเกิดจากความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในทางบวก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่ค่อยพอใจที่พรรคการเมืองเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบริหารส่วนตำบลแต่พรรคการเมืองยินดีที่ได้มีโอกาสใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือการดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

การพิสูจน์สมมติฐาน

สรุปผลการวิเคราะห์ดังกล่าว พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ พรรคการเมืองต่าง ๆ มีความพยายามที่จะขยายฐานของพรรคให้ครอบคลุมถึงระดับท้องถิ่นโดยการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ แก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือพยายามดึงสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในคราวต่อไป ถึงแม้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เห็นว่าพรรคการเมืองไม่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าด้วยศักยภาพที่เหนือกว่าของนักการเมืองสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง